

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglašje itd. šalju se naputnicom ili položnicom pošt. Stedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše reklamacija.

Čekovnog računa br. 847.849.
Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu male stvari, a nezloga sve pokrvari". Narodna poslovica.

Izlazi svakog utorka i petka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Predplata sa poštarinom stoji: 12 K u obće, 6 K za seljake na godinu ili K 6—, odn. 3— na pol godine.

Izvan carevine više poštarina.

Pojedini broj stoji 10 h. koli u Puli, toli i izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ofici Giulija br. 5 te prima stranke osim nedjelje i svetka svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Stjepo Gjivić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Poziv na predplatu.

Blizamo se koncu drugog poljeća, radi toga molimo ovime cijenjene predplatnike, da nam pošalju tekuću predbrojbu, odnosno podmire stari dug.

Izdavanje lista skopčano je velikim troškom i radi toga bez točne predbrojbe dolazimo u nepriliku prama našim obvezama.

Svaki onaj, koji list prima, dužan je platiti predplatu prije ili kasnije. Kao što su se cijenjeni predplatnici mogli već osvjedočiti, mi izpunjujemo svoju dužnost prama njima i to nam daje nadu, da će i oni učiniti svoju.

Tko nemože sve, neka pošalje barem nešto na račun.

Sve one, koji su nam dužni jošte za prošlu godinu, ako se ne oglašje do 1. julija predplatom ili pismom, brisati ćemo, a dužnu svotu utjerati drugim načinom.

Uprava „N. Sloge“.

Rat u Kini.

Na dalekom iztoku, tamo u Aziji nalazi se „nebesko carstvo“, najveće carstvo na svijetu, koje broji preko 350 milijuna državljana, a zove se Kina ili Kitaj. Još u staro doba bili su Kitajci prosvjetljeni i napredan

Podlistak.

Krvavi jarak.

Napisaó Vinko Rubšća.

Cesta vijuga se kao ogromna nekakva zmija među golimi brežuljci i mrvšavini sumicima, dok se ne uspe na poveći brig. Lievo nalazi se strma i duboka upadina, da te srsi prođu, kad u nju zaviriš. Obaštena je malenim šikarjem, poznajviše glogom i trnjem. Istom ovdje i ondje proviruje po koja stiena. Ljudska noga riedko u nju zalazi. Tek lisice i druga gamad onuda se kofu i svoje kolo vodi. Na dnu proloma uhvatilo se nešto vode, što se ciedi sa okolnih bregova, te se ljaska nekako tužno i žalovito, kao da su ono radi nepravice proljevene sirotinjske suze.

Priporjedaju i vele ljudi, da ono je zerce kadkad pocrveni, gotovo kao krv, a duh nekaki da se skita onimi obronci, otegnuto jaučući: „Proljevena krv bratska vapi k nebu za težku

narod, nu ogradivši se takozvanim kitajskim zidom od ostaloga svijeta zaostali su u svemu za drugimi prosvjetljenimi narodi. Među Kineze — kojih je vrlo malo pokršćenih — šalje sv. Stolica svoje poslanike ili misionare, koji propoviedaju tamo riev hožju i šire evropsku prosvjetu. Tih misionara palo je već mnoštvo žrtvom vjerskog fanatizma Kineza, napose njihovih svećenika, koji igraju u narodu veliku ulogu i vode prvu riev u carstvu.

U novije doba počeli su dolaziti bogatiji Kinezi u Europu na nauke ili radi zabave, te su se mnogi vratili u domovinu usisav kod nas zapadnu prosvjetu. Okoristiv se stečevinami uma i duba u Europi, počeli su u domovini svojoj uvodjati svakojake izume i obrete, koji pospješuju kod nas znanost i umjetnost, trgovinu, obrt itd. Ovi bijahu dakle prvi svjetski nosioci i širitelji zapadne prosvjete. Oni su poznati kod nas pod imenom naprednjaka ili prosvjetljenih Kineza.

Ovim naprednjakom nasuprot su veliki protivnici svakojaki činovnici kod dvora, sa caricom, koja sada samovoljno vlada. Među protivnike napredka spada osobito društvo sakala ili „boksera“ koji se vježbaju u hrvanju i koji sačinjavaju neku vrst građanske vojske. To društvo diglo se je proti svakomu, koji ide za napredkom, osobito proti kršćanstvu, koje se tamo počelo širiti. Članovi toga društva ubijaju kršćane i kršćanske svećenike, pale i ruše njihove kuće, razbacuju tračnice na željeznica, te uništuju sve, što je ruka evropske prosvjete tamo podigla. Oni napreduju prema glavnom gradu Pekingju, gdje stanuju poslanici evropskih država. Na zahtjev tih poslanika je poslala carica prividnu

osvetu! Ima strašivica, koje ne bi za carevo blago noćju onuda prošle. A i hrabrijim diže se kapa od straha, kad ih u noći onuda put nanese.

Evo odakle ova priča:

U bliznjem selu živio bogat seljak, tvrd na blagu i žitu, a bilo mu ime Martina. U njega bila dva sina kao dva bora zelena. Kad se uslobodili teške puške i carskoga kruha, otac ih liepo oženio i podielio im djedovinu svoju. Zene bile valjane domaćice, pa sve išo liepo u ljubavi i blagoslovu božjemu. Braća se ljubila kao braća, a snašice kao dvie sestie rodjene i po istoj majci odgojene. Stari Martina uživao u sreći svoje djece, tek još je nestrpljivo čekao unučiće male, koje će pred kućnimi vratii ljuškati na koljenu, sve pripjevajuć im: nini nani — — Al Bog odluči drugačije. U jeseni stao ga daviti kašalj, pa negdje okolo Božića ode pod lipu. Sinovi usade mu križ povrh glave, pa odu kući.

Vrag, koji nikada ne spava — potroga sveti križ! — usuljao se u kuću naših znanaca, da započne svoje paklensko djelo.

saku vojske proti „bokserom“, ali ta vojska nije bila u stanju zaustaviti napredovanje i hrvanje boksera. Posvud, kuda prolaze, vide se same ruševine a u riekah plivaju umorena lješesa kršćana. Evropski poslanici vide, da ne mogu dobiti zašlitie, pak se obratili za pomoć na svoje države i ove su poslale nekoliko ratnih brodova u Kitaj. Ruska pače šalje i kopnenu vojsku onamo. Iz toga može se izleći veliki rat medju evropskimi državami, jer će one htjeti prisvajati si prava i zemlje na propadajuće kitajsko carstvo.

Još nedavno nije nitko mogao vjerovati, da bi onaj neznatni pokret boksera mogao prouzročiti toliku pobunu nesamo u Kini nego i medju evropskom diplomacijom, koja zaoboravlja ovaj par na sva druga pitanja te upire začudjene svoje oči u staro kinezko carstvo.

Po najnovijih vijestih, nema više sumnje, da se je kinezka vlada otvoreno izjavila za bokserski pokret i da je kinezka vojska u tom smislu već stupila u akciju. Kinezke se čete utvrđuju izvan Pekinga, te su uperile svoje topove na englezko i američko poslaničtvo. Kod Pekinga je već došlo do osbiljnog boja izmedju međunarodnih četa i četa generala Tungfuhsionga. Vlasti se uz ove opasne prilike žure sa svojim vojničkimi mjerami. 2000 ruskih pjesaka, konjanika i topnika izkrealo se je u Taku-u.

U tom pomorskom mjestu došlo je jurve do krvava okršaja. Kinezke čete sa tvrdjavo toga grada strijelale su po noći na međunarodno brodovlje, koje je u kratkom roku kinezke tvrdjave razorilo i neprijateljsku obšadu protjeralo.

Dogodjaji u Kini nisu došli do duše nijednoj velevlasti u prilog, nu

Nevidan je bio njihovoj sreći. I uzpio je! Zene stale se za kojekakve trice i kućine nametati jezikom. Braća tek sažimala ramenii, pa išla za svojim poslom u nadi, da će se primiriti, kad se izlaju. Al se prevarili jadni! Lovile im se žene jezikom danas, lovile se sutra, dok se nesretnice i za kosu ne pograbiše. Priskočili muževi, da ih rastave, pa svaki svoju otjerao za poslom. Al one sada navale na svoje ljude podbadajuć ih i ovako i onako i danas i sutra, dok ne zavade rođenu si braću, Bog im proštie! I dogodi se češće, da se braća potukoše, pa da ne bude padmetnih ljudi, koji ih rastaviše, bili bi višeputa prošli krvavih glava. Tako ode po vodi liepi onaj mir i zlatna ona sloga, što je spajala rođenu braću i žene njihove, a tek radi ženskih jezicina. Ah, da je jošte u životu stari Martina, srce bi mu od tuge puknulo. Bolje da je umro. Al i u grobu mora se preokrenuti kad čuje, gdje mu se kao pašćad ljuta sinovi kolju.

Jednom se vraćala braća sa sajma kući. Bilo je podnoć. Slučaj hiede, te se sastadoše sami na cesti. Kako su bili obo-

je poblepnu-Englezku našli su ipak u većoj neprilici nego li ostale njezine drugarice. Ona je naime još uvijek zapletena u rat u južnoj Africi, gdje je usredstočen velik broj njezinih četa. Ona dakle neima tako slobodne ruke kao što ostale evropske vlasti, koje imadu svojih interesa na dalekom iztoku. Ove vlasti jesu, koliko se znade do sada, složne u osnovah i nakanah a njim pridružila se vlada Japana i sjevernih američkih država.

Sve ove vlasti odlučile su postupati složno na zaštitu tudjinaca u Kini i na uzdržanje mira i reda tamo.

Najnovije vijesti iz pobunjenih krajeva Kine izazivlju u Europi medju diplomacijom sveobću trzavicu. Bokseri ruše željeznice, kršćanske crkve i stanove, prekidaju brzogjavne sveze, ubijaju kršćane strane i domaće, pa ako je vjerovati senzacionalnoj vijesti Wolfova bureaua, oni su razorili u Pekingju sva evropska poslaničtva, kako bijahu promišljeno gradjena kako kakove male utvrde, a da bude njihovo djelo još veličajnije, kažu, da su umorili i istoga njemačkoga poslanika i jednoga japanskoga javnoga činovnika.

Ti zlokobni glasovi o razorenju evropskih poslaničtva i umorstvu njemačkoga poslanika još se za sada ne potvrđuju: u Berlinu nije dosada stigla o tom groznom činu još nikakova službena vijest. Nu obćenito se priznaje, da mogućnost nije izključena, dapače, da je vjerojatno, da je to nedjelo i izvedeno. Poznato je, da su već više dana svi evropski poslanici u svojim kućah zatvoreni pa da im nije moguće iz njih izlaziti. Od obsjednuća do razorenja samo je jedan korak. Treba samo, da je pala jedna nesmotrena riev iz fanatizovanih usta i ogoriena svjetina navalila bi na poslaničtva, koja je i onako

jica mrvu nakresani, stadoše se odmah loviti rievima, dok se ne pograbiše, pa šakom i kamenjem pustali jedan drugomu ugrijanu krv bratsku. Stariji ljut kao lav, a žestok kao ris, pograbi mladjega brata, pa zavrtli s njim. hiede da ga sunovrati preko ceste baš u onu duboku jarugu. Nu sreća hiede, te se ovaj ulovi o grmlje. Viseć ondje, stane moliti svoga nebrata, da ga poštedi: Ne moj brate, sladko ti uspomene, na majčino mlieko i otčinsku ljubav, ne moj da proljevaš bratsku krv, da si s njom omažeš ruke svoje. Pusti me, prosti mi — od Boga ti prošieno bilo! Al on ne mareć za bratove riev i motbe, pograbi oveliku kamencinu, pa s njom razplu glavu bratu, koji se mrtav skrotlja u ponor.

Vele, da kad je pudaó niz strminu, da se je sva zacrenila, gotovo kao da ju njetko krvlju oblijao, a glas nekaki, kao iz groba da je muklo ciele bogovitu noć stenjao: „Proljevena krv bratska vapi k nebu za težku osvetu!“ Od tuda ime onaj upadina „Krvavi jarak“.

Razne vijesti.

Političke:

poput pliena držala u svojih rukoh. Zadnjih dana pronio se glas, da su bokseri odlučili upaliti grad Tien-čin i da je već sav europski dio grada u pepelu. I u drugih gradovih Kine imaju da podnose trista jada tudjinci u obće, na pose Europejci, koje smatraju fanatički bokseri povodnom svega zla u Kini.

Složnomu postupanju međunarodnih četa poći bez dvojbe za rukom ukrotiti buntovnike i uvesti željeni mir i red u ono ogromno carstvo. U tom pogledu imati će po svoj prilici prvu i glavnu ulogu Japan i Rusija, koji su neposredni susjedi Kine, ili koji mogu najbrže i najlaglje baciti preko svojih granica u pobunjene krajeve veće mnoštvo svojih četa. Jedna i druga od tih država može u kratko vrijeme dovesti u Kinu toliko kopnene vojske, da njoj neuredjene hrpe buntovnika ni redovite kineske čete nebi odoljeti mogle. Ako posuste interesovane vlasti tu ulogu Rusiji i Japanu, tada će im morati i kod uređivanja novih odnosa u Kini prepustiti prvu riječ — a to bi jedva svakoj vlasti u prilog bilo. Mislimo naime na Englezku, koja drži, da mora kod svakog svjetskog zapletaja najveći dio pliena odneti, što bi bilo po gotovo i u ovom slučaju, da se nenalazi radi rata u tužnoj Africi u škrjepcu.

Kako stvari danas postoje bilo bi najpametnije, da se prepusti Japanu i Rusiji uređivanje poremećenih odnosa u Kini, jer su ovo njezini susjedi, koji imaju tamo najviše interesa i jer bi to ove dvije države mogle izvesti same i na svoju ruku bez prilove ostalih vlastih.

Franina i Jurina.

Fr. Ma da su još neki maćji nejde neki dan jetnik jili.
Jur. Tego vruga san i ja ful.
Fr. Va hlade da j' sedel jedan maćić i jedna maćica.
Jur. Barcm su obeleli.

Što da vam dalje pričam? Starijega brata odsudili kao brata ubojicu na sramotnu smrt na vjesalih. I pravo je! Glavu za glavu, oko za oko. One kuje od snaha ostavile prag i ognjište muzevo, pa otišle u bieli svet, da se potucuju trnjem i kamenjem, od nemila do nedraga kao prokljete duše. Lepa ona djedovina Matina sad je pusta podrtna, a ubavu njekoje njegovi vinogradi zarasao drab i kopriava.

Dok je bilo božjeg blagoslova vladala je u družini ljubav i sloga; dok je stari Matina na uzdi držao prošne žene vladao je u kući božji mir, a kad se nesretne žene zavatile, te među složnu do tada braću posijale sjeme snutnje i mržnje, nestade i mira i sloge i ljubavi i božjeg blagoslova. Duge jezičine onih žena spraviše svoje muzeve pod eru zemlju prije vremena i na sramotan način, a Matinu djedovinu i ostavštinu izvrgoše ruglu i propasli: Dugi jezici, ni kad vas ne bilo!

Austro-Ugarska. Dne 21. t. mj. poslije podne primilo je Njeg. Veličanstvo ministar-predsjednika dr. Koerbera u posebnu audijenciju, koja je trajala čitav sat i u kojoj je ministar izvijestio vladara o položaju.

Prvak mladoćeske stranke dr. Herold, držao je dne 21. t. mj. u Karlinu izbornikom govor o političkom položaju. On smatra zaključak carevinskoga vieća pohjedom česke obstrukcije. Taj zaključak prava je sramota za one klubove, koji su se tekar bili složili za parlamentarno djelovanje, a to su Niemci raznih boja, Poljaci, Talijani i t. d. Govornik reče, da Niemcem nije bilo stalo do parlamentarnog djelovanja, oni, da su htjeli jedino razbiti desnicu, što im je pošlo za rukom krvnjom Poljaka. Česi da neće nikada priznati njemački jezik posredovni. Glede budućeg rada vlade, reče govornik, da vlada o tom u Beču dvojaka struja; jedni bi htjeli, da vlada nametne jezični zakon i novi poslovnik za carevinsko vieće pomoću § 14. čemu bi se Česi zubi i nokti protivili; druga struja bi htjela, da se ustroji u carevinskom vieću nova većina, a to da je moguća samo livša većina. Od sadašnje vlade ne nada se govornik uspjehu, jer je neodlučna i neodvažna. Na koncu prihvaćena bijaše resolucija, kojom se zastupnikom českoga naroda daje podpuna shodna glede njihovog postupanja za buduća.

Staročeski list „Hlas“ što izlazi u Brnu predlaže, neka bi se čim prije sastao kongres svih slavenskih zastupnika Austrije. Na tom kongresu imalo bi se odlučiti, koje bi se preduzele mjere, da se zaprijeti uvođenje njemačkoga jezika kao posredovnog jezika. Taj predlog je svakako vriedan, da o njemu razmišljaju gg. zastupnici, jer Niemci zahtjevuju, da bude njemački jezik posredovni u svih slavenskih zemljah Austrije, izuzam Galičiju i Dalmaciju.

Crna Gora. Sa Cetinja javljaju, da je turski odaslanik Chemi-paša obišao crnogorsko-tursku granicu i da se je izjavio povoljno o postojećih tamo odnosajih.

Srbija. Kralj Aleksander kani mjeseca agusta na dulji boravak u lječilište Opatiju. Taj bi se imao sastati sa prvaci radikalne stranke. Razkralj Milan bijaše primljen dne 23. t. mj. u Beču od Njeg. Veličanstva u audijenciju. Kasnije pako posjetio je Milan ministra izvanjskih posala grofa Goluchowskoga. Sljedećeg dana odputovao je Milan u Karlove vary.

Rusija. Dne 21. t. mj. preminuo je u Petrogradu naglom smrću ruski ministar izvanjskih posala grof Muravjev. U njemu gubi car Nikola ne samo vjerna i odana podanika, nego i mudra te odlična savjetnika i državnika. Grof Muravjev bijaše desna ruka cara mironosca, s kojim je zasnovao i izveo mirovnu konferenciju u Hagu. Ovo je treći ministar izvanjskih posala u Rusiji, za kratkog vladanja cara Nikole II.

Italija. Kako je bilo predvidjeti, povjerio je kralj Umberto sastav novoga ministarstva zastupniku Saracco. Novo ministarstvo imalo bi biti sastavljeno većinom od novih članova. Predsjedništvo zadržati će ministar Saracco, a ministarstvo izvanjskih posala ponudiše ministru Visconti-u.

Ustanak u Kini. Najnovije vijesti iz pobunjenih krajeva Kine jesu vrlo uznemirujuće. Po tih vijestih došlo je ovih dana do krvava okršaja u Tienčinu između kineske redovite vojske i između međunarodnih četa. Kineske čete navalle su na 40 topova na grad Tienčin, čega drže međunarodne čete. Dobar dio grada porušili su kineski topovi. Položaj međunarodnih četa da je tamo vrlo pogibeljan, i ne dodje li mu do mala pomoć, mogle bi te čete podleći premoći Kineza.

Mjestne:

C. i kr. vojna mornarica. Jer se je tamo na dalekom istoku kraj zamaglio a topovi se stali oglašivati, desilo se tako, te je morao ostaviti prvu diviziju ljetne eskadre, i povratiti se u sjedište svoje Flote, da krca hranu, prah i okvo, pa onda u svet, što Bog dađe i sreća junaka. To je N. V. B. Maria Theresia, jedan od najjačih a pogotovo najmilovidnijih ratni brod vojne mornarice. Nakon što se bio brod na ratnu ruku opremio, zadimi prošlog petka na 4 sata iza ponoći za kineske vode.

Brodom zapovjeda llinjski kapetan Viktor vit. Bless pl. Sambuchi a podkapetanom je Hinko Cosulich de Pecina. Zanimat će vas par riječi statistike. Brod je sagrađen iz čelika godine 1893. u dužini od 107, širini 17-2 i dubini od 6-2 metara sa 5200 tona deplacemeta. Strojevi imaju jakost od 9000 konjskih sila, uz brzinu od 19 morskih milja na sat. I oboražan je junak. Imade dva Krupova topa od 24 cm, 8 topova sistem Skoda od 15 cm, 2 lahka topa, 20 brzokretlih topova i cjev za lanciranje torpeda.

Momčadi broji 530, tako da će sa Zentom biti u Kini ukupno 800 maše momčadi.

Brod putuje izravno u Kinu, ostavlja se samo na 6 postoja da ukrca potrebit ugljen rabeč za to svagdje po 6 sati, te dolazi u Taku po prilici za 40 dana. Sretan put!

Upozorujemo naše občinstvo u Pul i dolaznike, na brijacincu g. Gjurina u Via Sergia br. 63 nasuprot crkve Majke božje. Gospodar je naše gore list, te je tu svoje osvjedočenje dokazao javno, postaviv hrvatski napis na svojoj poslovnici, te zaslužuje od strane občinstva svaku pažnju i podporu.

Upisivanje na puljskoj gimnaziji. Oni učenici koji kane polaziti ovu gimnaziju u školskoj godini 1900./1901., vršiti će se upisivanje 1. julyja i 16. te 17. septembra t. g. od 9—12 sata u prostorih ravnateljstva; prijamne izpite polagati će se 2. julyja u 9 sati prije podne a 17. septembra prije i poslije podne.

Učenici stari najmanje 9 godina, koji nepoznadu baš nista njemački jezik i koji kane polaziti pripravniki razred, moradu se prijaviti ravnateljstvu 30. julyja i 1. julyja od 9—12 sati prije podne, pošto neće se lakovih učenika primati u septembru.

Proslava 500-godišnjice narodjenja Gutenberga, proslavilo je tipografsko puljsko društvo, dostojnim načinom. Pojedine su tiskare u tu svrhu izradile ukusne pozive, programe i prigodne dopisnice. Iznajprije vio je u subotu u večer „Alh Aurora“ vrlo uspjeti koncert, gdje se gradska glasha i kazališni pjevački zbor dostojno istakose. Vrt bio je iskičen zaslavama i tipografskih grbovima i okružen sa bezbrojem sarenih lampiona. Šteta samo, da je prostar toli maljašan, te se mnogobrojno občinstvo nije imalo kamo smjestiti.

Tekom večeri izvukla se i tri broja za tri ukusna dara. A bilo je i ostalih iznenadjenja te je zabava prošla liepo i oduševljeno, a prisutnici se mogoše do volje pozabaviti.

Nedelju u jutro bila je svečana sjednica, u kojoj je slagar g. Celentano predavao o životu i djelima majstora Gutenberga. Slušatelj bio je liep broj a među njima i puljski načelnik Rizzi.

U večer bio je banket za društvene članove a prisutni bijahu i zastupnici štampe kao pozvanici. Predsjednik g. Pernar pročito je stigarše brzajavne pozdrave, tako jedan hrvatski od tiskarne „Kurykta“ u Krku, od tipografskog društva u Trentu i ostale pismene. Bilo je nazdravica izrečenih u hrvatskom, talijanskom i njemačkom jeziku a namijenjenih uspomenu slavnog Gutenberga i štampi i principalima i drugim naslovima, našto pojedinci i shodno odgovorihše. Oduševljenje uz živu pjesmu

potrajalo je do iza ponoći, kadno se trebalo raziči i spremiti na počinak, da se sljedećeg jutra pak svatko poprmi svog zanimanja.

Pokrajinske:

Vjenčanje. Dr. Anton Antončić, odvjetnik u Krku, oženio se sa gospojicom Katicom Albanze iz Omislja. Srećno!

Imenovanje. Ministar Željeznica imenovao je g. Andriju Zbonja podnabčelnika na kolodvoru južne željeznice u Trstu nadzornikom, ostaviv ga na istom mjestu.

Ministar bogostovja i nastave imenovao je učitelja pripravnice na Proseku (kod Trsta) kotarskim školskim nadzornikom za javne slovenske pučke škole u tršćanskoj okolici, te za privatne slovenske pučke škole i za srbsku pučku školu u Trstu. Čestitamo obojici!

Promaknut na čast doktora bogoslovja. Iz Beča pišu nam, da je dne 11. t. mj. položio zadnji rigoroz, a dne 19. t. mj. bijaše na tamošnjem sveučilištu promaknut na čast doktora bogoslovja naš zemljak, veleuč. g. Ljudevit Čiković, svećenik tršćansko koparske biskupije. Rodom je iz županije Jurdanove u občini Kastavskoj od čestitih seljačkih roditelja. Pučku školu izučio je u Kastvu, gimnaziju u Trstu, svećeničke nauke u Gorici. Iza tih nauka službovao je kratko vrijeme u Lovranu pak u Opatiji. Službujuć pripravio se je na prvi strogi izpit iz bogoslovja i položio ga s odličnim izpitom na sveučilištu u Beču. Iza toga poslale su ga crkvene oblasti u zavod Augustinski u Beč, gdje je kao pitomac toga zavoda položio drugi i tretji strogi izpit takodjer odličnim uspjehom. Pošto su ga trebali u Trstu u biskupskoj pisarni, i opet se je morao privatno pripravljati na četvrti i posljednji strogi izpit. I pripravio se je i položio i taj izpit odličnim uspjehom. Kad mu bijaše i pismena odnosna radnja odobrena, bio je rečenoga dana proglašen kao doktor bogoslovja. Čestitajuc mu iz svega srca radujemo se s njim i njegovimi. Proslavio je tim nesamo sebe nego i svoje i svoju županiju i svoju občinu i naš hrvatski narod u Istri. Živio i zdrav bio!

Razpisan je državni štendrij od godišnjih K 420 za učenike više poljedelske škole u Beču, i to za one rođjene u Istri i Goricki i Gradicki. Dotične molbe imaju se podnesti c. kr. namjestničtvu u Trstu do 30. oktobra 1900. Dalje obavijesti mogu se dobiti kod namjestničtvu u Trstu ili kod ravnateljstva spomenutog zavoda.

Dvadesetpetogodišnjica obstanaka c. k. učiteljstva u Kopru. Dopisnik tršćanskoga žifutic a iz Kopra javlja stomu listu, da je izradjen tamo posve na tiho njemački program za proslavu 25 godišnjice obstanaka c. k. učiteljstva. Taj program, da su dobili samo pojedini građani. Sastoji pako iz nagovora, glazbe i pjevanja.

Rečeni dopisnik podrugiva se sa c. k. učiteljstvom nazivljuć isto „I f a m o s o“ a zaboravlja jadnik, koliko je dobra pružilo to učiteljste siromasnijem stanovničtvu grada Kopra. Zaboravlja nadalje, da tim zavodom upravlja muž, po rodu i jeziku Slovenec a po čuvstvu stoputa skloniji Talijanom negoli Slavenom. Konačno zaboravlja, da su naši djaci na tom zavodu pretrpili svakojakih muka i patnja dočim se je sa talijanskimi djaci u i izvan zavoda postupalo kao sa Benjamini.

Obćinski izbori u Podgradu obavljani su prošloga čedna. Započeli su dne 20. a svršili dne 23. t. mj.

Izbior obavljen bijaše u sva tri razreda jednoglasno. Protunarodna stranka nije se ni pokazala. Više o tomu drugi put a za danas čestitamo srdačno sviestnim Podgrađancem!

Pregledanje nasada američkog trsja. Prošloga čedna predgledao je odaslanik ministarstva poljodjelstva, dvorski savjetnik g. Mach u društvu nadzornika za poljo-

Gospodarske:

Čadja i lukšija protiv mravima.
Čadja je jedno od najboljih sredstava za rastjeravanje mrava, jer je dosta razasuti malo čadje ondje, gdje mravi dolaze, e da se oni za čas razbjegnu, i više se ne povraćaju. Poubijaju se brzo mravi, ako se na lako pristupnim mjestima postavi malo žestoke rasladjene lukšije. Mravi su lakomi na slatke tekućine, napiju se, rudo šećerom rasladjene lukšije, ali malo kasnije poskapaju.

Čuvanje životinja od obada. U ljetno doba konji i goveda najviše trpe od obada; a ipak niti mogu sami da se od istih obrane, niti je dosad bilo poznato, kakovo upješno sredstvo proti istim. U novije doba preporučaju proti obadima jednu mast, koja se priredjuje od 1 ili 1½ dijela antinonina u 100 dijelova svinjske masti ili vasiline. Ove se stvari dobro izmješaju, pa se maže tijelo goveda i konja. Antinonin ne trpe poništo obadi, te se niti ne približavaju konjima i govedima, dok su na paši. Ima ga na prodaju u svim ličarnama.

Liečjenje bradavica. Na vimenu krava pojavlja se vrlo često puno bradavica, koje priče muženju mlika. Od bradavice se lako izliči vime, ako se za 10 ili 14 dana svakog dana dva puta mažu bradavice sa koncentrovanom kvasinovuom kiselinom. Valja paziti, da se kvasinovuom kiselinom ne mažu zdravi dijelovi vimena, nego same bradavice. Nakon 14 dana potpadaju bradavice i vime ostane sasvim čisto.

Književnost i umjetnost:

Spomen-knjiga „Trebevičere“ slave u Sarajevu. U mostarskom „Osvit“ čitamo: Prošla slava hrvatskoga „Trebeviča“, koja se je razvila u obću hrvatsku slavu — slavu hrvatske misli, ima monumentalno historičko značenje po hrvatsku stvar u Herceg-Bosni. S toga se je sastao u Sarajevu krug poznatih hrvatskih književnika i pjesnika, te će tu slavu ovjekovječiti izdavanjem spomen-knjige, a tiskom hrvatske naše dioničke tiskarne. U spomen-knjizi će biti osvrt na važnost slave, opis čitave slave, prigodne pjesme i brzogovni i pismeni pozdravi, te novinski glasovi o slavi, a resiti će ju slike sa slave. — Brzogovna ima i iz najmanjeg kutića Hrvatske, te će podavati sliku probudjene hrvatske svijesti. Među brzogovnim pozdravima izliči se oni od velezaslužnih franjevac hercegovačke i hosanske redovnice, kojima je prednjačio obljubljeni hrvatski biskup presv. g. Buconjić. — Da odsiek u knjizi: novinski glasovi, bude što potpuniji umolili bi ovdje sva uredništva hrvatskih, slavenskih i inih listova, koji su o slavi pisali, da našem uredništvu dostave dotične brojeve lista, pošto su nam se mnogi, kako je veliko zanimanje za slavu bilo, raznieli.

Rendičero najnovije djelo na groblju u Visu. Prošle godine opisali smo najnovije umjetničko djelo našega Rendića, kojemu bijaše tada u njegovoj radionici u Trstu model izradio. To remek djelo je sada posve gotovo i riedi danas groblje drevnog i slavnog našeg Visa u Dalmaciji. Evo što čitamo o tom djelu u hrvatskih listovih Dalmacije.

Gledajući taj spomenik, vidimo pred sobom pravilno po živućem liku izvedenu umjetničku izradbu, koja u svih svojih potankostih odgovara istoj naravi: žena naravne veličine, vitka stasa, začaravajuće ljepote, sućutna pogleda, lica plaćna i tugaljiva, kosa razpletenu i niz ramena spuštenih, obučena u ukusno izvezenu košulju sa prebucenim plaštem preko ramena do zemlje, stoji naslonjena na križ i naravnom kretnjom ruke zaljeva ruže, koje se iz groha uz križ penju i cvatu. Ovom duhovitom idejom Rendić nam prikazuje: Ljubav trajnu i neizmjerenu larna porodica i rodbine prema ostankom pokojnika. Pred ovim umjetničkim likom stoji lapidarno urezana kopl sa vjerskog

gledišta čustvena pošvela kao tumač duhovitog značenja. Iza duhovitog lika, na umjetničkoj izradbi stoji prebačen narodni sag izradjen od finog venedjanskog mozaika u dužini od 2, a u širini od jednog metra. Obrub saga izradjen je po narodnom vezu, a središnje polje, nakon se luči isti lik jest u samo zlatu, koje je mjestinice izprepleteno bijelim zvezdicama.

Duhoviti lik i lapidarni nadpis stoji uzpelo na jednoj hridini povrh jednog sarkofaga. Hrid je umjetničkom vještinom izradjena i predstavlja istu naravnost. Ponoj vidis bršljan izprepleten, gusterice, travu i gorsko cvieće kako iz proćiepa poviruje.

Na pročelju sarkofaga, stoji urezano ime vlasnika i glasi: „Toma Bradanović pok. Matije za se, svetomu prahu inih roditelja Matije i Lukre, koji usnuše u Gospodinu godine 1898. podiže ovaj spomenik godine 1899.“ Ostuplje oko spomenika sastoji od šest stupaca salvenih od „kize“ štapim sa uzlovim i čvorovim od žute mjedi. Na stupcih vise lanci od bronza. Podnožje i okoliš spomenika, kao i unutrašnjost podzemne rake sa spomenikom izgleda kao jedna cjelina salonsko-kiparski ukrašena. Pred spomenikom posadjena su dva krasna tabla „Tuja compacta“, a sa zapadne strane uz zid preplće se bršljan. Što tako nova za nadgrobni spomenik teško je doista pronaći, ipak ideja Rendićeva a i ukusni izbor naručitelja to su pronašli. Osim svega ovoga, da je djelo sa svakog umjetničkoj gledišta potpuno uspjele, dostatno je navesti, da će po izričitoj želji našeg umjetnika i njegovih kolega biti izloženo na svjetskoj parizkoj izložbi.

Javna zahvala.

S mnogo strana od mnogobrojnih osobnih prijatelja i političkih sumišljenika, ponajpće Hrvata i Slovenaca, dobio sam čestitka k momu imendanuu.

Sve su nadahnete iskrenom ljubavi do hrvatskoga i slovenskoga naroda; izliču teško stanje u kojem se nalazi naš narod, krvne mu neprijateljke, koji bi ga htjeli zatrti, borbu, koju nam je vojevati.

Neprijatelji naši često predbacuju pojedincem ili celim skupinama našega naroda, da propovjedamo boj mjesto kršćanske ljubavi.

I to je jedan od načina, kojima bi nas htjeli pod svoj jaram skućiti — al je i to, kao i mnogo drugoga s njihove strane, pravo fantezistvo. Oni nam rađe o životu, a da mi to strpljivo, kršćanski snasamo! A gdje je onda njihova kršćanska ljubav, koja zapovjeda ljubiti iskrenije svoga bližnjega, kano sama sebe?!

Mi se držimo zapovjedi: Ljubimo iskrenije svoga, kano samoga sebe, nećemo, da mu činimo, što nebi htjeli, da drugi nam čini; al mi nesmjemo dopustiti, da nam drugi čine, što mi njim nećinimo.

I mrav se brani proti onim, koji bi ga htjeli uništiti, a kamo li nebi čovjek!

Mi negamzimo za tuđim, mi nećemo ničijega, mi nikom o glavi neradimo.

Mi hoćemo svoje: hoćemo da očuvamo, što je našega i da pridobijemo, što nas po božjih i ljudskih zakonih ide.

I ako se za to borimo, nismo tomu mi krivi, nego oni, koji rađe proti našim najpridobnijim i najsvetijim pravom.

Nam je borba nametnuta, i mi nebi smo bili nit kršćani nit ljudi, paće bili bi kukavniiji od najsitnije živine, kad se pri stanju u kakvom smo, nebi laćali borbe.

Boriti se moramo svi svagdje proti svakoj nepravdi, koja nam se nanaša.

Samo svestranom, poslojanom, odlučnom, bezobzirnom borbom proti našim zakletim neprijateljem, neumornim radom za naš narod, možemo obraniti njegove svetinje i njega sama.

A jer je naša borba pravedna, pomoć će nam u njoj pravedni Bog i mi ćemo Njegovom pomoći doći do pobjede.

Zahvaljujuć se ovim javno na čestitkah, želim iz srca svim svako duševno i tjelesno dobro, medju inim najbolje zdravlje.

Vjekoslav Spinčić,
zastupnik naroda.

Opatija, 22. juna 1900.

Filijalka

G. KR. PRIV. AUSTR. KREDITNOGA ZAVODA

za trgovinu i obrt u Trstu.

Novci za uplaćivanje.

U vrijednostih papirih na 4-dnevni otkaz 2 1/2%
30
U pismih na ime uz 8-dnevni otkaz 2 1/2%
30

Na pisma, koja se moraju izplatiti u sadanjih papirih austrijske vrijednosti, stopaju u kriepot nove takse, 27. septembra, 10., odnosno 23. oktobra.
U Napoleonih na 30-dnevni otkaz 2 1/2%
30
3-mjesečni 2 1/2%
6-mjesečni 2 1/2%
1-godišnji 2 1/2%

Okručni odel.

U vrijednostih papirih 2% na svaku svotu. — U Napoleonih bez kamata.

Doznačnice

na Beč, Prag, Peštu, Brno, Ljavov, Troprau, Riekn, kao takodjer za Zagreb, Arad, Bieleitz, Gablonz, Gradac, Sibinj, Inomost, Cjelovec, Ljubljana, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz i Solnograd bez troška.

Kupnja i prodaja

vrijednostih diviza, kao takodjer umovljenje kuponah proti odbitku 1%, provizije. Inkaso svih vrsti po najumjestašniji uvjeti.

Predujmovi:

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente u Londonu, Parizu, Berlinu ili u drugih gradovih, provizija po jako umjestašnji uvjeti. — Kredita pisma na kojigod grad.

Ulozi u pohranu.

Primaju se u pohranu vrednostni papiri, zlatni ili srebrni novac, inozemski novac itd. — po pogodbi. Naša blagajna izplaćuje domačnice talijanske narodne banke u talij. frankih ili pako po dnevnom tečajju.

Svieće od pčelinjeg voska

sa jamčevinom od K 2000

preporučam ž. svestranu, crkvenim upravam i slavnom općinstvu uz cieniu: *Ej po K 430*

Voštene svieće i duplire I (austrijski sastav)	440
Svieće i duplire I (talijanski sastav)	3—
Svieće i duplire II	240
Tamjan lacrima I.	240
„ II.	2—
granis	120
Povošteno platno za oltare	2—
Stienji i stakla za vječno svjetlo po običnoj su cieniu.	

Narućba u vrijednosti od 20 K napried, pošiljen franko. — Pri točnoj uplati dajem popust od 3%.

Sa odličnim stovanjem

J. KOPAČ,

Ulica sv. Antona 7. Gerica.

Knjigotiskara i knjigovežnica

J. Krmpotić i drug.

U PULI

prima sve u knjigotiskarsko-knjigovežku struku spadajuće radnje koje izvršuje brzo i ukusno.

Zaliha svijuh tiskanica za župne i občinske urede,

kao takodjer pisaćeg papira.

Preporuča se toplo rodoljubom u Istri i u drugih pokrajinah.

Sve tiskanice

za štedovna i zajmovna društva u obće

preskrbljuje točno, brzo i jeftino.

Opazuje se, da tiskara preskrbljuje sve tiskanice, koje se rabs, bez da bi joj to stranka naznaćivala, to jest sve, što je za početak poslovanja potrebno; biljezjuje takodjer knjige itd.